

3 BROMMA STOCKHOLM AIRPORT

3.1 Beslut

Datum	Beslutsmyndighet	Beslutet avser
1979-07-13	Koncessionsnämnden nr 141/79	Tillstånd till trafik enligt miljöskyddslagen att driva Bromma flygplats som trafikflygplats för huvudsakligen inrikes linjefart och allmänflyg. 11 villkor.
1980-10-09	Regeringen nr 18	Ändring av villkor 1-3 från 1979 års dom, samt utökning med 4 st tilläggsvillkor.
1982-05-11	Koncessionsnämnden nr 78/82	Upphävning av villkorspunkt 5, samt ändring av villkor 7 angående förbrukning av glykol.
2002-10-25	Miljödomstolen Deldom M 81-99	Deldom avseende utsläpp till luft och vatten, överklagat till miljööverdomstolen. Beslut om ändring av bullervillkor inväntas från regeringen.
2005-04-14	Regeringen nr 23	Regeringen medger att Miljödomstolen får ändra de villkor som regeringen tidigare föreskrivit för Luftfartsverket vid Bromma flygplats.
2005-06-09	Miljödomstolens dom i ärendet M10196-02	Prövotidsförordnande och provisorisk föreskrift avseende glykolhantering.
2009-01-28	Miljödomstolen Mål nr M 1414-07	Dom avseende LFV's ansökan (från 1993) gällande omprövning av villkoren. Överklagades av NV och LFV.
2010-02-05	Miljööverdomstolen, Mål nr M 1441-09	MÖD ändrar Villkorspunkterna 7 och 8 i MD domen från 2009-01-28 samt meddelar slutligt villkor avseende glykol.

2011-04-06	Högsta Domstolen, Mål nr T 1079-10.	HD meddelar ej prövningstillstånd. MÖD dom 2010-02-05 står fast.
------------	-------------------------------------	--

3.2 Gällande beslutstext och villkor

Villkoren är hämtade från besluten ovan.

Koncessionsnämnden lämnar Luftfartsverket tillstånd enligt miljöskyddslagen att driva Bromma flygplats som trafikflygplats för huvudsakligen inrikes linjefart och allmänflyg.

Om ej annat framgår av nedan angivna villkor, skall verksamheten vid flygplatsen – inklusive åtgärder för att reducera vatten- och luftföroreningar och andra störningar för omgivningen – bedrivas i huvudsaklig överenskommelse med vad Luftfartsverket angivit eller åtagit sig i ärendet.

För tillståndet skall följande särskilda villkor beträffande buller gälla.

Villkor 1

Ljudnivån kring flygplatsen beräknad enligt FBN-metoden får – i vad beror på flygverksamheten och vad gäller FBN 55 och 65 dB(A) – inte överskrida de gränser som anges i trafikfall 4 i Luftfartsverkets ansökan (dvs innanför FBN 55 dBA-konturen Mariehäll, Johannesfred, vissa områden kring Bromma kyrka, Eneby och Sundby samt innanför FBN 65-konturen flygplatsområdet och ett fåtal hus vid Bromma kyrka belägna i direkt anslutning till flygplatsområdet).
 (MD 2009-01-28).

Villkor 2

Flygverksamheten får till kringliggande områden inte avge högre ljudenergi än 134,2 dBA räknat som TFBN (gränsvärde).
 (MD 2009-01-28).

Villkor 3

Antalet flygrörelser per år får inte överstiga 100 000.
 (MD 2009-01-28).

Villkor 4

Ljudemissionerna får ej överstiga 89 EPNdB i medeltal för de tre mätpunkterna enligt ICAO Annex 16, Vol 1.
 (MD 2009-01-28).

Villkor 5

Flygtrafik får inte förekomma mellan klockan 22 och 07. På lördagar och söndagar får flygtrafik inte förekomma före klockan 08. Begränsningen gäller inte

ambulansflyg och statens flygplan som disponeras av statschefen och regeringen. (MD 2009-01-28).

Villkor 6

Trafik enligt IFR (instrumentflygregler) skall följa in- och utflygningslinjen mellan ytterfyr och bana. Avvikelser får förekomma med lätta luftfartyg, mindre än 5 700 kg, av trafikavvecklingskäl. (MD 2009-01-28).

Villkor 7

Luftfartsverket ska vidta bullerisolerande åtgärder på bostadshus (såväl permanentbebyggelse som fritidshus) samt sådana byggnader som skolor, daghem och vårdinrättningar vilka utsätts för maximala bullernivåer på 80 dB(A) eller högre. Dessutom ska bullerisolerande åtgärder vidtas på angivna bostadshus och byggnader som kan komma att utsättas för buller uppgående till FBN 60 dB(A) eller däröver. Ljudnivåerna inomhus efter vidtagna bullerisolerande åtgärder får inte överskrida 30 dB(A) som dygnsekvivalent ljudnivå.

Vid bestämmande av vilka bostäder och byggnader som ska bli föremål för åtgärder ska teoretiska beräkningar av flygbuller göras med den beräkningsmodell för flygbuller som Försvarsmakten, Luftfartsverket och Naturvårdsverket på uppdrag av regeringen fastställt i beslut den 26 februari 1998 eller den modell som kan komma att ersätta den nu angivna.

Bullerskyddsåtgärderna ska utformas och utföras i samråd med fastighetsägarna. Åtgärderna ska vara vidtagna senast inom två år från det att dom i målet har vunnit laga kraft för då berörda byggnader och därefter inom ett år efter det att en byggnad har blivit berörd. Åtgärder ska vidtas allt eftersom trafiken ökar.

Vid tvist mellan Luftfartsverket och fastighetsägaren om behov av åtgärder eller deras utformning ska frågan hänskjutas till tillsynsmyndigheten för beslut om vilka åtgärder som ska utföras. Åtgärderna ska i sådana fall vara vidtagna inom ett år efter lagakraftäggande avgörande, om inte tillsynsmyndigheten bestämmer annat. (MÖD 2010-02-05).

För tillståndet skall följande särskilda villkor beträffande utsläpp till luft och vatten gälla.

Villkor 1

Avfettning, tvätt - och rengöringsvätskor som innehåller akylfenoletoxylater får inte tillföras avloppsvattnet. (MD 2002-10-25).

Villkor 2

För halkbekämpning på rullbanor och stationsplatta skall användas sand, acetatbaserade, formiatbaserade eller likvärdiga halkbekämpningsmedel med lika eller bättre miljöegenskaper. Avsteg får göras endast vid de tillfällen då andra

medel inte ger avsett resultat och flygsäkerheten så kräver. Sådana avsteg skall fortlöpande dokumenteras och redovisas till tillsynsmyndigheten. (MD 2002-10-25).

Villkor 3

Brandövningar skall anordnas så att störningarna för omgivningen blir så små som möjligt. (MD 2002-10-25).

Villkor 4

Luftfartsverket skall på marken samla upp så mycket som möjligt av den glykol som rinner av flygplanen vid avisning. Luftfartsverket skall vidta de tekniska och administrativa åtgärder som krävs för detta och årligen till tillsynsmyndigheten rapportera den mängd som har samlats upp.

Miljööverdomstolen överlåter enligt 22 kap 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att bestämma de ytterligare villkor som kan krävas för glykolhantering. (MÖD 2010-02-05).

3.3 Bemyndiganden

Miljödomstolen överlåter med stöd av 22 kap 25 § miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att meddela närmare föreskrifter

- Beträffande brandövningar på flygplatsen
- Beträffande kemikaliehanteringen i verksamheten vid flygplatsen
- Förvaring, transport och annan hantering av avfall som uppkommer i verksamheten vid flygplatsen.

3.4 Markupplåtelseavtal

Luftfartsverket (numera Swedavia) arrenderar marken som Bromma flygplats är byggd på av Stockholm stad. Arrendet skrevs 1994 och löpte till år 2011. Den arrenderade arealen uppgick 1997 till 142 hektar. Kommunfullmäktige beslutade om ett tilläggsavtal till markupplåtelseavtalet den 13 december 1999 som gällde t o m den 30 september 2001. Avtalet omförhandlades därefter och den 8 februari 2002 blev tilläggsavtalet klart. Avtalet gällde för perioden 1 april 2002 – 31 december 2011. Den 21/9 2007 förlängdes upplåtelsen av Stockholm-Brommas flygplatsområde. Den nu aktuella upplåtelsen gäller fr o m 1 januari 2008 till och med 31 december 2038 och innebär att:

- Bromma flygplats är till för reguljär trafik och affärsflyg.
- Luftfartyg med en bulleremission överstigande 89 EPNdB i medeltal för de tre mätpunkterna enl ICAO Annex 16, vol 1, kap 3 får inte förekomma på flygplatsen. Högst 20 000 rörelser med större jetflygplan med en

passagerarkapacitet på mer än 60 säten som framförs i linjefart, och som har en ljudemission på över 86 men under 89 EPNdB får trafikera flygplatsen. Övrig trafik ska alltså ha en ljudemission som inte överstiger 86 EPNdB.

- Maximalt antal rörelser är 80 000 per år, undantag för ambulans- och räddningsflyg och statsflygplan.
- Flygplatsen ska vara öppen måndag till fredag 07-22, lördag 09-17 och söndag 12-22.

Dessutom återlämnades vissa markområden till Stockholm Stad. Flygplatsen ansvarar för återställningsåtgärder beträffande markföreningar. Enligt avtalet ska flygplatsen också betala 5 kr/avresande pax till Stockholm Stad (indexreglerat med 2008 som basår).